

i de administrative Principper indenfor Justitsministeriets store Administration, som vil virke overordentlig heldigt. Desuden vil det ad den Vej ogsaa være muligt at spare et ikke ringe Beløb i Embedslønninger.

Som Lovforslaget nu foreligger, gaar det ud paa, at Kontrollen med Len, Stamhuse, Fideikommissar og Pengefideikommissar, altsaa Lenkontrollen, fra 1. Januar 1915 at regne udskilles fra Justitsministeriet og henlægges til et særskilt, direkte under Justitsministeren hørende Kontor, der benævnes Lenkontoret, og i dette Kontor ansættes der en Lenssekretær som Chef, en Fuldmægtig og det fornødne Antal faste og midlertidige Assistentter. Samtlige Udgifter ved Lenkontrollen, derunder ogsaa Pensionsbyrder, vil være at godtgøre Statskassen af Besidderne af disse Godser fra 1. Januar 1915 at regne. For det første Aar udredes der 35,000 Kr. til den egentlige Administration, men ud over disse 35,000 Kr. tillige alt, hvad Etableringen af selve Lenkontoret koster. Der skal jo købes Inventar og meget andet. Derefter indbetales der hvert Aar saa meget, som Kontoret har kostet det foregaaende Aar, altsaa medregnet Pensionsbyrder og Udgifter af enhver Art til Lenkontrollen. Den skal herefter ikke koste Staten en eneste Skilling. Beløbet skal saa paalignes Majoraterne dels efter Ejendomsskyldværdien, dels efter de til Majoratet henhørende Obligationers paalydende Værdi med Fradrag af Værdien af de Legater og andre Ydelser, som paahviler Majoraterne uden at komme den successionsberettigede Slægt til gode, og de Afgifter, som saaledes skal udredes af Majoratsbesidderen, kan, naar de ikke betales i rette Tid, inddrives ved Udpantning.

Saaledes som Lovforslaget nu foreligger enstemmigt vedtaget med Tilslutning fra alle Partier i det høje Landsting, skal jeg anbefale det til velvillig Behandling i Folketinget.

Kvist: Som vi nu har hørt af den højtærede Justitsminister, er det Lovforslag, der her foreligger til Behandling, enstemmigt vedtaget i Landstinget, og da Lovforslaget, som gaar ud paa, at den omtalte Kontrol bliver gennemført ved Oprettelsen af et særligt Kontor, ikke vil medføre nogen som helst Udgift for Statskassen, skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det til velvillig Behandling og hurtig Fremme i dette Ting.

Marott: Det Lovforslag, som her foreligger, berører kun en forholdsvis lille Del af det store Spørgsmaal, som har været behandlet i Lenkommissionen, og som forhaabentlig snart vil komme til at foreligge til Afgørelse her paa Rigsdagen. Men alligevel fortjener, synes jeg, dette lille Lovforslag Opmærksomhed allerede af den Grund, at det først fremkommer nu, thi i Virkeligheden er det ganske urimeligt, at Samfundet er vedblevet i de omtrent 65 Aar, vi har haft vor konstitutionelle Frihed, at betale det Arbejde, der har været med at ordne Lensherrernes og Stamhusbesiddernes Forhold ved den saakaldte Lenkontrol. Naar man tænker paa de vældige Værdier, det her drejer sig om i Jord og Penge, en Kapital paa omtrent 356 Mill. Kr., som er samlet paa henvend 100 Personers Hænder, maa det, synes jeg, siges at være i højeste Grad uretfærdigt, at dette Forhold har kunnet vedblive at bestaa. De Herrer, som sidder inde med disse store Værdier, har ikke selv fundet paa at søge at faa dette Forhold omordnet. Det vilde ellers have set godt ud og vidnet om en vis Samfundsfølelse, hvis de paagældende Familier havde gjort opmærksom paa det urimelige og uretfærdige i, at hele Samfundet skulde betale for Lenkontrollen. Men fra 1. Januar 1915 vil de altsaa komme til selv at betale for dette Arbejde, og man kan sige, at sent er bedre end aldrig. Jeg vil dog tilføje, at jeg synes, det fortjener Anerkendelse, at den nuværende højtærede Justitsminister har taget Initiativet til denne Sags endelige Ordning. Der er altsaa her Tale om at spare en Udgift for Statskassen ved Oprettelse af et særligt Kontor for Lenkontrollen, hvorved der ansættes en Lenssekretær og i det hele træffes en Ordning, som Lensbesidderne selv kommer til at betale.

I Landstinget slettede man under Behandlingen af det af Ministeren fremsatte Lovforslag en Kontorchef, skønt den højtærede Justitsminister forklarede, at man som saadan vilde se at faa en Mand, der var særlig inde i Godsadministration og kendte noget til Landbrug. Ogsaa jeg tror, det vilde have været heldigt, om man i Lenkontrollen havde faaet ansat en saadan praktisk Mand, men jeg gaar ud fra, at selv om det ikke udtrykkeligt staar anført i Lovforslaget, maa Kontrollen kunne tilkalde en kyndig Mand til Undersøgelse af landbrugstekniske Spørgsmaal, og jeg anser